

Őszinte szó

*Nem vagyok katona, nincs csákóm, fegyverem
s nem állok a nagyok sorában, mint Kriezsza, Davicso.
Vitorlám apró. Valahova indultam.
S közben
halkan, nagyon halkan, röppen a szó, a szívemben izzó.*

*És nem tudom, meghallották-e és akad-e,
ki suttogón, símogató szóval köszönt a versekért,
melyeket csóknak, földnek, tónak, szeleknek zengtem,
s visszaküld a viharba, melyet szívem örvénye ért,
hogy megleljem hűtlen önmagam; s volt-e, nem sejthetem,
s ki volt, ki vágyam, álmom együtt álmodta velem.*

*Nem várok dicsfényt, hangos díszköszöntőt,
dicsérő szót, semmit. Csak suttogásom hallják,
hogy önmagamban izzón érzem a költőt;
tudjam, hárfa vagyok s a szélpengette húrok még
lágyan, légbeszőn búgnak — tudjam, mert a dalt
vérbetűkkel írtam, lent, pincék, kocsmák mélyén;
én nem kérek se kincset, se fényt, se diadalt,
csak meghalljanak és le ne tűnjek
a tudat sötét
éjén.*

*Talán más volt, amit akartam, messzire bolyongtam,
de bárha háborgó, vihart-vágyó vagyok, prtjaim imádom.
Mosolyt akkor is tartogatok, ha vállam bánattól roppan,
ha felhő vagyok a bérc fölött, ha árny röppen a szárnyon,
ha sirály vagyok, néma, nyílt vizekre hajtottan;
talán más volt, amit akartam, tán akarni kellett,
de én csak buborék vagyok, csak árny, ki jár
mint háborgó tengeren látatlan sirály.*

Most jelent meg Dusán Kosztics, a szerb irodalom érdekes és jelentős alakjának újabb verskötete „Zov lišća” címmel. Kevés verseskötet keltett még ekkora érdeklődést az utóbbi években. Csaknem valamennyi napilap, hetilap és folyóirat méltatta és nagyra értékelte Kosztics költészetét és újabb verseit. A „Hívó lombok” című kötet három ciklust tartalmaz és élére a költő a fenti verset iktatta:

Mikor az ág a szívemre borul és az ég
magasba ragad és a hazai kopár szirt ég —
elkap a vágy, visznek az álmok (óh álmok!)
s felejttem, ami nagy, tán még a harcot is magát,
a kint, az életet őrlő érdes kezeket.
és mint a gyermek, vágyom a csodát,
megbékélt messze mezőkért esdeklek,
hogy békét vivő szél suhanjon a tetőkön,
lággy, síma, ölelő fű nőjjön a mezőkön,
és virágba boruljanak
folyók, patakok, erek.

És akkor felriadok és rémtől taposottan,
érezem a lidérc nyomását, mely hangtalan,
de messzeségbe csábít, békés cseresnyés kertbe;
s akkor minden halott, mit mondanék és mondtam,
néma kiáltás, üres, hasztalan, és én oh én magam
jéghegy vagyok, partokhoz verve.

Tán sok volt, amit akartam, s kevés mi tőlem tellett —
s most csak gyötrődöm, vérem ontom, kinféreg rág.

Iszom én még majd a tavaszból, talán még kellek
és suttogásom is meghallja a világ!
Tudom: nem vagyok katona, nincs csákóm, fegyverem
s nem állok a nagyok sorában, mint Krlezsa, Davicsó.
Vitorlám apró. Valahova indultam.
S közben
halkan, nagyon halkan, röppen a szó, a szívemben izzó.

Dusán Kosztics

(Sulhóf József fordítása)